

Men vi støtter forslaget, som det er, og så vil vi se, hvad der ligger af forslag til retningslinjer fra ministeren, inden vi tager stilling til den anden halvdel af forslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet har tidligere støttet forslaget, og det gør vi fortsat. Når det drejer sig om blindpassagererne, så har vi det som andre ordførere. Vi vil godt se de høringssvar, se, hvad der står i dem, og så vil vi tage stilling til det ved tredje behandling.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg må indrømme, at vi ikke har haft megen tid til at se på forslaget, men det lader jo til, at man fra de andre partiers side går ind for forslaget, så det tænker jeg også vi kan.

Der er sådan et par pudsigheder ved forslaget, og det er det med, at man kan tilbageholde skibe i havnene på grund af manglende sikkerhed, men hvis man får for mange skibe i havnen, så kan man godt sende dem ud, og man kan oven i købet forhindre dem i at anløbe en anden EU-havn. De kan altså med andre ord simpelt hen sejle deres egen sø, og det er vel ikke særlig sikkert.

Med hensyn til de blinde passagerer så ser vi også frem til, at de får bedre vilkår, for jeg formoder, at det ikke er en legalisering af at smide dem over bord, som der har været praksis for, kan jeg forstå. Men det ser vi frem til at høre mere om.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Jeg skal generelt kvittere for den positive modtagelse dels af den del af forslaget, som er en genfremsættelse, dels af den del af forslaget, som handler om en mulighed for erhvervsministeren til at fastsætte bindende forskrifter for behandlingen af blinde passagerer.

Dér vil jeg sige til fru Jette Gottlieb, at når der står »kan fastsætte«, så er det Folketingets tilladelse til regeringen – i dette tilfælde til mig – til at fastsætte de retningslinjer, og jeg kan oplyse, at de vil blive fastsat. Flere ordførere har været inde på, om Erhvervsudvalget ikke ville kunne komme til at se disse retningslinjer, og det skal jeg selvfølgelig sørge for, i det omfang det ikke allerede måtte være sket, for de vil faktisk allerede kunne være på vej til Folketinget.

Generelt tak for modtagelsen af forslaget. Jeg ser hen til, at vi med vedtagelsen faktisk kan give et signal til andre lande om at leve op til en

række af de regler, vi har arbejdet med, og også dermed komme til at give en påvirkning, sådan at vi i forhold til blinde passagerer også internationalt får fastsat regler som dem, vi her lægger op til.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af lovforslag nr. L 26: Forslag til lov om Rådets forordning (EF) om beskyttelse mod eksterritorial lovgivning vedtaget af et tredjeland.

Af erhvervsministeren (Pia Gjellerup).
(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Claus Larsen-Jensen (S):

At et land vedtager en sanktionslovgivning mod andre lande omfattende aktiviteter, som landets egne borgere og virksomheder forestår, er et lands egen sag. Men når denne lovgivning samtidig medfører en eksterritorial lovgivning, der kan medføre straffeforanstaltninger mod de aktiviteter, som tredjelands virksomheder og borgere i andre dele af verden forestår, blandt andet EU-landenes virksomheder og borgere, så er det uacceptabelt og grundlæggende i strid med folkeretten.

USA's Helms-Burton-lov lægger i virkeligheden op til, at USA udstrækker sin lovgivning til at være globalt gældende. Det er naturligvis ikke acceptabelt, og derfor er det også rigtigt, at Danmark sammen med de øvrige EU-lande klart siger fra over for Helms-Burton-loven. Dette sikres gennem Rådets forordning, og med

lovforslag nr. L 26 tilvejebringer vi fra dansk side det nødvendige lovgivningsgrundlag til realisering af forordningen, så danske virksomheder og indbyggere forpligtes til ikke at efterleve den amerikanske sanktionslovgivning.

Det er samtidig et signal om at lave et politisk pres til en forhandlingsløsning mellem EU og USA.

Jeg skal på vegne af Socialdemokratiet anbefale lovforslag nr. L 26 til vedtagelse.

Svend Erik Hovmand (V):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at vi langt foretrækker internationalt orienterede aktioner i stedet for disse eksterritoriale aktioner, som der lægges op til i Helms-Burton-loven.

Det er jo i virkeligheden en trist affære, men vi står selvsagt bag dette initiativ fra regeringens side, sådan som vi også har gjort det i Europaudvalget. Jeg synes, det er vigtigt, at Europa her viser sin enighed og dermed mulighed for at presse forhandlingerne i USA med henblik på at opnå et fornuftigt resultat. Det er det, der er brug for i denne her sag, og vi ønsker ministeren held og lykke med den opgave, som selvsagt er overordentlig svær.

Det er nu tredje gang – tror jeg – at den amerikanske præsident har udsat ikrafttrædelsen af denne lovgivning, og man må nok sige, at der i høj grad er brug for, at man taler sammen også på tværs af Atlanten i dette spørgsmål.

Gitte Seeberg (KF):

På vegne af den Konservative ordfører, fru Pernille Sams, skal jeg blot meddele, at Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget.

Christine Antorini (SF):

Forslaget drejer sig om at skabe det nødvendige retsgrundlag for at neutralisere USA's lovgivning om boykot af Cuba, Libyen og Iran. Den amerikanske lovgivning er af flere grunde problematisk, ikke mindst fordi den er i strid med folkeretten. Som modtræk har man i EF vedtaget en rådsforordning, som gør det ulovligt at overholde retsafgørelser truffet i USA. Loven indgår derfor som en del af spillet mellem EU og USA om at få stoppet den amerikanske lovgivning i det mindste i forhold til EU-lande.

SF støtter lovforslaget, fordi det nuværende retsgrundlag ikke kan bruges. Fordelen ved denne fremgangsmåde er også, at man kan ophæve bestemmelserne igen, hvis det lykkes at få en aftale mellem USA og EU.

Egil Møller (DF):

Dette lovforslag er fremkommet på baggrund af Rådets forordning nr. 2271 af 22. november 1996. I Dansk Folkeparti konstaterer vi atter en gang, at EU blander sig i lovgivning her i landet, som ikke tilkommer EU.

Selve lovforslaget er affødt af, at USA's sanktionslovgivning over for Cuba, Iran og Libyen formentlig eller måske ikke bliver ført ud i livet. Da sanktionslovgivningen kan få virkning for danske interesser i forbindelse med handel og investeringer i de nævnte lande, så søger lovgivningen her at begrænse skaderne af dette.

Uanset at vi i Dansk Folkeparti har forståelse for den amerikanske lovgivning på dette område, må vi i sagens natur beskytte danske interesser. Vi støtter derfor lovforslaget.

Sonja Albrink (CD):

CD støtter forslaget om, at EU's lovgivning på området kommes til møde. Det er et væsentligt instrument for Danmark, at der findes fælles fodslag i Europa i den internationale handelspolitik, og der skal heller ikke være nogen tvivl om, at Danmark kan få langt større indflydelse via EU, end hvis vi blot stiller op alene.

Der er i forbindelse med høringssvarene et par ting, som CD ønsker at få nærmere belyst under udvalgsarbejdet, og det drejer sig om den måde, som loven skal administreres på med hensyn til bøder for overtrædelse af forordningen. Vi vil også gerne have belyst, hvordan man vælger at fortolke, hvordan loven skal administreres i Danmark; men alt i alt en positiv tilslutning.

Morten Helveg Petersen (RV):

I Det Radikale Venstre håber vi på, at denne konflikt kan løses på ordentlig vis. Den amerikanske Helms-Burton-lov, hvor udenlandske virksomheder kan straffes for ikke at overholde amerikansk lovgivning, er uacceptabel og i strid med folkeretten.

Det er vigtigt, at EU står samlet for at lægge pres på USA, således at Helms-Burton-loven ikke bliver taget i anvendelse, og det har EU jo haft en vis succes med indtil videre, i hvert fald er den fortsat ikke blevet taget i anvendelse.

I Det Radikale Venstre tilslutter vi os derfor lovforslaget om Rådets forordning og beskyttelse mod eksterritorial lovgivning, men vi håber ikke, at der bliver brug for den, og vi håber, at der bliver gjort alt, for at konflikten ikke

optrappes yderligere til fordel for dialog og samarbejde mellem EU og USA.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten er selvfølgelig enig i, at man ikke skal acceptere USA's sanktions- og straffepolitik over for hverken Cuba, Libyen eller Iran. Det kan vi være politisk imod, men vi kan ikke forhindre, at USA fremlægger en sådan politik over for nationalt baserede selskaber m.m., men når USA går ud og leger international domstol og vil straffe andre landes selskaber, hvis de handler med Cuba og derigennem kommer til at handle med selskaber, som en gang i tidernes morgen har været amerikansk ejet, så går vi selvfølgelig imod det.

Nu er det jo en følgelovgivning i forhold til EU, som det drejer sig om. Vi er enige i substansen i forslaget, som går ud på at sikre, at der ikke er nogen personer eller selskaber, som skal rammes af, at den amerikanske sanktionslovgivning udstrækkes til tredjelande. For os er det vigtigt, at det er medlemsstaterne, der skal fastsætte de sanktioner, der skal pålægges i tilfælde af overtrædelse af relevante bestemmelser i forordningen, som der står. Det vil vi holde os til, da vi principielt ikke er tilhængere af, at det er EU's Ministerråd, som skal fastlægge den danske holdning til sanktioner eller ej. Sådan en lovgivning kunne lige så godt vedtages af de forskellige nationale parlamenter, uden at EU skulle blandes ind i det, men vi er da enige i substansen, og vi vil godt stemme for forslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

Det er egentlig et lidt spøjst forslag det her. Vi skal stå her i Folketinget og vedtage en lov, som egentlig er dikteret af EU, og som går ud på at beskytte danske erhvervsinteresser mod amerikanske sanktioner. Det kan vi jo så mere os lidt over, og vi kan jo – som nogle af de tidligere ordførere, som har gjort deres hjemmearbejde ordentligt og kan henvise til alle mulige og umulige tekster og folkeretten – selvfølgelig begrunde det, men det er vel nemmest at sige, at vi er nødt til at beskytte danske erhvervsinteresser, uanset hvor spøjst det nu måtte være.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg skal bare sige, at Kristeligt Folkeparti kan støtte forslaget.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Også her skal jeg takke for den positive modtagelse af forslaget. Selv om der er en lille smule uenighed om, hvilken ramme forslaget indgår i, er alle enige om substansen, og det er dog absolut det væsentligste.

Jeg skal i forlængelse af flere ordføreres indlæg understrege, at jeg håber, at vi her har at gøre med en lov, som vi forhåbentlig aldrig vil skulle effektuere. Formålet med EU's vedtagelse af forordningen var som bekendt at få lagt et fælles og stort politisk pres på USA og til en vis grad forhindre USA's anvendelse af sanktionslovene over for europæiske virksomheder og borgere. Og dér må vi konstatere, at det indtil nu i hvert fald er lykkedes at hindre anvendelsen af USA's sanktionslovgivning med den eks-territoriale virkning, som strider mod folkeretten.

Det er væsentligt – sådan er det jo nogen gange for nu at vende tilbage til dette med rammen for vedtagelsen – at man i sådan nogle sammenhænge er flere til at lægge pres på en magt som USA. Her tror jeg, at alle, som er enige i substansen, faktisk også må medgive, at hvis man vil have den substans til at blive til virkelighed, så er det godt, at der er andre – gerne mange andre og i dette tilfælde altså mange, mange europæiske lande – som over for hinanden har forpligtet sig til at udøve det samme pres på den samme måde og altså derved give reaktionen både en ensartethed og en effektivitet.

Det har i hvert fald været ganske afgørende for regeringens handlemåde i forhold til forordningen, og substantielt når vi så forhåbentlig til, at det både for så vidt angår Danmark og for Europa lykkes at lægge det pres på USA.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Birte Weiss):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 1. april 1998, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.24
